

PATVIRTINTA Lietuvos mokslų akademijos prezidiumo 2010 m. rugsėjo 28 d. nutarimu Nr. 28

Patikslinta Lietuvos mokslų akademijos prezidiumo 2023 m. kovo 7 d. nutarimu Nr. 13

Patikslinta Lietuvos mokslų akademijos prezidiumo 2026 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 34

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS ORGANIZUOJAMŲ VARDINIŲ PREMIJŲ KONKURSŲ NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos mokslų akademija (toliau – LMA), siekdama įvertinti Lietuvoje vykdomų skirtingų mokslo sričių mokslinių tyrimų laimėjimus ir skatinti mokslininkų kūrybinį aktyvumą, periodiškai organizuoja vardinių premijų konkursus už vertingiausias individualius mokslo pasiekimus. Šių konkursų nuostatai (toliau – Nuostatai) reglamentuoja teikiamų mokslinių darbų pateikimo bendruosius reikalavimus, jų ekspertizės tvarką, konkurso vertinimo komisijos sudarymo tvarką, darbų vertinimo kriterijus, konkurso nugalėtojų nustatymo tvarką.

2. LMA periodiškai, kartą per ketverius metus, skelbia 19 vardinių premijų konkursus:

Kazimiero Baršausko (elektronika ir elektrotechnika);

Povilo Brazdžiūno (eksperimentinė fizika);

Kazimiero Būgos (kalbotyra);

Juozo Dalinkevičiaus (geomokslai);

Simono Daukanto (istorija);

Tado Ivanausko (gamtosauga);

Adolfo Jucio (teorinė fizika);

Vinco Krėvės-Mickevičiaus (literatūra);

Jono Kriščiūno (žemės ūkio mokslai);

Jono Kubiliaus (matematika);

Vlado Lašo (medicina);

Juozo Lazausko (augalininkystė, augalų selekcija);

Justino Marcinkevičiaus (literatūrologija);

Juozo Matulio (chemija);

Povilo Matulionio (miškotyra);

Albino Rimkos (ekonomika);

Kazimiero Simonavičiaus (mechanika);

Pranciškaus Šivickio (biologija);

Algirdo Žukausko (šiluminė fizika ir energetika).

3. LMA vardinių premijų konkursuose gali dalyvauti atitinkamų mokslo sričių mokslininkai.
4. LMA vardinė premija skiriama už kryptingus tam tikros tematikos mokslinius darbus, reikšmingai prisidedančius prie mokslo raidos, naujų technologijų ir (arba) naujų produktų kūrimo bei socialinės ir ekonominės plėtros Lietuvoje ir pasaulyje.
5. Konkursui pateiktame darbe negali būti pristatomi mokslo rezultatai, jau įvertinti kitomis mokslo premijomis.
6. Darbas gali būti teikiamas tik vieno asmens.
7. Darbus premijai gauti gali siūlyti mokslo ir studijų institucijų senatai arba mokslo tarybos, LMA nariai, LMA mokslų skyriai.
8. Premijas konkurso tvarka skiria LMA komisija (toliau – Komisija).
9. Komisijos narius pagal mokslų sritis siūlo LMA mokslų skyriai ir nutarimu tvirtina LMA prezidiumas.
10. Premijų skyrimą tvirtina LMA prezidiumas.
11. LMA vardinių premijų konkursų nugalėtojams suteikiami atitinkamos vardinės premijos laureato vardai ir įteikiami diplomai bei piniginės premijos. Premijuoti darbai negražinami.
12. Konkurso rezultatai skelbiami iki kovo 1 d.

II. DARBŲ PATEIKIMO KONKURSUI BENDRIEJI REIKALAVIMAI

LMA vardinių premijų konkursui pateikiami šie dokumentai:

13. Mokslinio darbo aprašas, kurio apimtis neviršija 2 000 žodžių, ir teikiamo darbo temą atitinkančių publikacijų sąrašas (jei aktualu), nurodant leidinio citavimo indeksą, kvartilę tematiškai artimiausioje žurnalų grupėje ir pateikiant nuorodas į elektronines duomenų bases.
14. Mokslo ir studijų institucijos senato arba mokslo tarybos, LMA nario, LMA mokslų skyriaus motyvuotas pristatymas.
15. Žinios apie autorių.

III. LMA SKELBIAMŲ VARDINIŲ PREMIJŲ KONKURSO KOMISIJŲ SUDARYMO TVARKA

16. Kiekvienai vardinei premijai pateiktoms paraiškoms svarstyti sudaroma atskira komisija (toliau – Komisija). Jos sudėtį LMA prezidiumui tvirtinti teikia atitinkami mokslų skyriai pagal kuruojamas mokslų sritis:

16.1. Humanitarinių ir socialinių mokslų – Kazimiero Būgos (kalbotyra), Simono Daukanto (istorija), Vinco Krėvės-Mickevičiaus (literatūra), Justino Marcinkevičiaus (literatūrologija), Albino Rimkos (ekonomika);

16.2. Matematikos, fizikos ir chemijos mokslų – Povilo Brazdžiūno (eksperimentinė fizika), Adolfo Jucio (teorinė fizika), Jono Kubiliaus (matematika), Juozo Matulio (chemija);

16.3. Biologijos, medicinos ir geomokslų – Juozo Dalinkevičiaus (geomokslai), Vlado Lašo (medicina), Pranciškaus Šivickio (biologija), Tado Ivanausko (gamtosauga);

16.4. Žemės ūkio ir miškų mokslų – Jono Kriščiūno (žemės ūkio mokslai), Povilo Matulionio (miškotyra), Juozo Lazausko (augalininkystė, augalų selekcija);

16.5. Technikos mokslų – Kazimiero Baršausko (elektronika ir elektrotechnika), Kazimiero Simonavičiaus (mechanika), Algirdo Žukausko (šiluminė fizika ir energetika).

17. Kiekvienoje Komisijoje turi būti ne mažiau kaip 5 nariai, įskaitant pirmininką ir jo pavaduotoją.

IV. KOMISIJOS DARBO ORGANIZAVIMAS

18. Komisijai vadovauja pirmininkas, o jo nesant – pirmininko pavaduotojas.

19. Komisijos veiklos forma yra posėdžiai.

20. Komisijos sprendimai įforminami jos posėdžių protokolais.

21. Komisijos pirmininkas:

21.1. planuoja ir organizuoja Komisijos darbą;

21.2. šaukia Komisijos posėdžius ir jiems pirmininkauja, sudaro jos posėdžių darbotvarkę;

21.3. pasirašo Komisijos posėdžių protokolus, kitus dokumentus, susijusius su jos veikla.

22. Komisijos posėdžiai yra uždari.

23. Komisijos posėdžiai yra teisėti, jeigu juose dalyvauja ne mažiau kaip 2/3 Komisijos narių.

24. Komisijos narys, negalintis dalyvauti posėdyje, privalo apie tai pranešti Komisijos pirmininkui ir atsiųsti savo nuomonę apie konkursui pateiktus darbus.

25. Įvertinusi konkursui pateiktų mokslinių darbų lygį, Komisija gali tais metais paskelbtame konkurse premijos neskirti.
26. Komisija savo veikloje vadovaujasi įstatymais, kitais teisės aktais, šiais Nuostatais.
27. Komisijos posėdžių protokolai yra konfidenciali Komisijos medžiaga iki jų perdavimo į archyvą. Konkurso dokumentai ir laureatų darbai saugomi LMA archyve.

V. LMA VARDINIŲ PREMIJŲ SKYRIMAS

28. Konkursui pateikto darbo ekspertizei atlikti komisija gali skirti atitinkamos mokslo tematikos ekspertus.
29. Konkursui pateikto darbo ekspertais negali būti institucijų, kuriose dirba konkursinio darbo autorius, darbuotojai.
30. Ekspertai laisvos formos vertinimo dokumente turi įvertinti teikiamo darbo mokslinį lygį pagal atitinkamos tematikos pasaulinius standartus bei jo poveikį mokslo ir (ar) technologijų, socialinei ir ekonominei plėtrai Lietuvoje ir pasaulyje.
31. Konkursui pateikti darbai svarstomi Komisijos posėdyje. Posėdyje darbus pristato Komisijos pirmininkas arba jo pavedimu Komisijos narys, atitinkantis šių Nuostatų 29 punkte nustatytus reikalavimus ekspertams.
32. Vertindami darbus, Komisijos nariai, kai yra pateikti, remiasi ekspertų vertinimais ir turi atsižvelgti į darbų originalumą, kompleksiskumą, baigtumą, praktinę vertę, autoriaus mokslines publikacijas Lietuvos ir užsienio žurnaluose, jų tarptautinį matomumą.
33. Komisijos sprendimas priimamas iki vasario 10 dienos.
34. Komisijos sprendimus skirti vardines premijas tvirtina LMA prezidiumas.
35. Sprendimai skirti vardines LMA premijas skelbiami LMA interneto svetainėje.
36. Asmenims, kuriems paskirtos vardinės premijos, suteikiamas atitinkamos vardinės premijos laureato vardas ir įteikiamas LMA vardinės premijos laureato diplomas bei piniginė premija.
37. LMA vardine premija asmuo gali būti apdovanojamas tik vieną kartą.